

ZARZĄDZENIE

Dnia 22 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Demendecki

zarządził:

1. na podstawie art. 80 § 2b ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 334 z późn. zm., dalej powoływana jako: u.s.p.) odmówić przyjęcia wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego w S. X.Y., złożonego przez M. C. w dniu 30 sierpnia 2024 r. z uwagi na oczywistą bezzasadność wniosku;
2. odpis zarządzenia doręczyć M. C. wraz z pouczeniem, że na zarządzenie to przysługuje zażalenie do Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia;
3. sprawę zakreślić w repertorium I ZI, jako załatwioną

Pismem z dnia 30 sierpnia 2024 r. M. C. wniosła o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego w S. X.Y.

Zarządzeniem z dnia 5 września 2024 r. stwierdzono, iż wniosek o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. X.Y., złożonego M. C. w dniu 30 sierpnia 2024 r., nie został sporządzony i podpisany przez podmiot uprawniony będący jego pełnomocnikiem, a nadto nie odpowiadał warunkom formalnym pisma procesowego określonym w art. 119 § 1

k.p.k. Wobec powyższego wezwano wnioskodawczynię do uzupełnienia braku formalnego w postaci: przesłania wniosku sporządzonego i podpisanego przez pełnomocnika będącego radcą prawnym lub adwokatem oraz przesłania odpisu aktu oskarżenia wniesionego do sądu wskazującego sprawę, w której immunitet ma być uchylony, w terminie 7 dni od daty doręczenia wezwania pod rygorem odmowy przyjęcia wniosku w razie nieusunięcia braku w wyznaczonym terminie.

Wnioskodawczyni nie uzupełniła wskazanych braków formalnych w wyznaczonym terminie. W odpowiedzi na zarządzenie M. C. wniosła o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu, wskazując jednocześnie, iż nie przedłoży odpisu aktu oskarżenia.

Analiza merytorycznej argumentacji wniosku - poczyniona przez pryzmat przesłanek określonych w art. 80 § 2c u.s.p. prowadzi do stwierdzenia braku jakichkolwiek podstaw do uchylenia immunitetu formalnego i uznania wniosku za bezzasadny w stopniu oczywistym.

Zgodnie z art. 80 § 2a u.s.p., wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli nie pochodzi od prokuratora, powinien być sporządzony i podpisany przez adwokata albo radcę prawnego będącego pełnomocnikiem. Przepis ten ma na celu zapewnienie stronie postępowania profesjonalnej reprezentacji w sprawie oraz dokonania obiektywnej oceny przez podmiot profesjonalny poprzez uznanie, że zachodzą przesłanki do wystąpienia z wnioskiem. Treść art. 80 § 2b u.s.p. wskazuje natomiast, że jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego lub jest oczywiście bezzasadny, prezes sądu dyscyplinarnego, w drodze zarządzenia, odmawia jego przyjęcia.

Przepis art. 80 § 2c u.s.p. stanowi z kolei, iż sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Jak wielokrotnie podkreślano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, dostatecznie uzasadnione podejrzenie dotyczy zarówno popełnienia samego czynu, znamion tego czynu określonych przez odpowiedni przepis ustawy karnej, jak i innych warunków wskazanych w ustawie, a odnoszących się w szczególności do strony

podmiotowej i stopnia społecznej szkodliwości czynu (zob. w szczególności uchwały Sądu Najwyższego z 5 lipca 2006 r., SNO 32/06, Lex nr 470200; z 16 września 2008 r., SNO 68/08, Lex nr 491427; z 27 stycznia 2009, SNO 95/08, Lex nr 737393; z 30 listopada 2020 roku, II DO 98/20, Lex nr 3092558). Za trafny należy uznać także pogląd, z treści którego wynika, iż dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przestępstwa, to pewien stan, w którym - w oparciu o zgromadzone dowody - można stwierdzić, że podejrzenie to jest przekonujące, słuszne i nie budzące wątpliwości, a innymi słowy, że wersja wydarzeń zaprezentowana we wniosku o wyrażenie zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej jest w wystarczającym (dostatecznym) stopniu uprawdopodobniona (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 26 lutego 2018 r., SNO 54/17, LEX nr 2511522).

W kontekście analizowanego wniosku szczególnego zaznaczenia wymaga, iż w postępowaniu delibacyjnym sąd dyscyplinarny orzeka zasadniczo na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, bowiem to „rzeczą oskarżyciela, a nie sądu jest formułowanie oraz wykazywanie przesłanek uzasadniających zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, toteż oskarżyciela – a nie sąd dyscyplinarny – obciąża powinność gromadzenia i prowadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dowodów, uzasadniających w pełni podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 roku, SNO 29/03, Lex nr 470220; uchwała SN z dnia 24 października 2014 roku, SNO 43/14, Lex nr 1544217).

Obowiązek przedłożenia materiału dowodowego przemawiającego za zasadnością wniosku należy tym samym do wnioskodawcy, a wyjątkiem od tej zasady jest jedynie sytuacja, w której nie posiada on realnych możliwości uzyskania materiału dowodowego, a zdolnością tą dysponuje wyłącznie sąd dyscyplinarny. Podkreślić wymaga jednocześnie, iż wnioskodawca, chcąc ewentualnie przeprowadzić określone dowody w postępowaniu immunitetowym inicjowanym przez oskarżyciela subsydiarnego lub prywatnego, winien załączyć do akt sprawy (wniosku) ich kopie, które jako strona postępowania karnego ma prawo bez przeszkód pozyskać.

Wniosek jest zatem bezzasadny w stopniu oczywistym wówczas, gdy nie dołączono do niego żadnych dowodów lub wówczas, gdy przedłożone dowody nie wykazują żadnego widocznego związku z treścią zarzutu formułowanego wobec objętego wnioskiem sędziego, a który wnioskodawca chce zarzucić po uchyleniu mu immunitetu. Oczywista bezzasadność wniosku zachodzić będzie również wówczas, gdy po jego lekturze, bez konieczności uzyskiwania i zapoznawania się z dowodami można stwierdzić, że immunitet nie powinien zostać uchylony.

Jak wynika z części motywacyjnej wniosku objęta wnioskiem sędzia miała dopuścić się przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. i art. 191 k.k. poprzez „zasiadanie w sądzie prywatnie i wydanie nieurzędowego wyroku”, który został „nienależycie podpisany i opieczętowany” w sprawie „o uznanie niegodnego dziedziczenia” prowadzonej pod sygn. akt [...], a nadto objęta wnioskiem sędzia „odmówiła badania DNA”.

Analiza wywiedzionego wniosku o uchylenie immunitetu formalnego prowadzi do uznania, iż jest on bezzasadny w stopniu oczywistym. Powyższy nie zasługiwał na uwzględnienie nie tyle z uwagi na brak dostatecznego uprawdopodobnienia popełnienia przez sędzię czynu wypełniającego znamiona wskazywanych przestępstw, co niewykazania takowej okoliczności w jakimkolwiek wręcz stopniu. Sama już bowiem lektura podnoszonych we wniosku okoliczności prowadzi do odmiennej niż forsowana przez autora wniosku oceny i uniemożliwia przyznanie zasadności zawartym w nim twierdzeniom.

Mając na uwadze nieprzedstawienie przez wnioskodawczynię jakichkolwiek dowodów uprawdopodobniających popełnienie przez objętą wnioskiem sędzię wskazywanych we wniosku przestępstw, a nadto stwierdzony po lekturze wniosku brak jakichkolwiek podstaw do uchylenia immunitetu formalnego, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku o wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. X.Y..

Zważając natomiast na fakt, iż braki formalne wniosku nie zostały usunięte, fakt uprzedniego wezwania do powyższych uzupełnienia nie stoi na przeszkodzie uznania wniosku za oczywiście bezzasadny i odmowy jego przyjęcia z tej przyczyny.

Z powyższych względów rozstrzygnięto, jak na wstępie.

[M. T.]

[al]